

Jesus Atxutegi Mota
Derio, Bizkaia (1909)

Aurkibidea

Biografia

Hargintza lanetan ibili zen hainbat urtean. Gernikako bonbardaketa ikusi zuen gerra sasoiari; hiru urtez ibili zen soldadu.

Zintak

DER-034

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Loizaga, Isabel - Madariaga, Sabino - Mendez, Ermita - Miangolarra, Itziar
- **Data:** 1991-10-18
- **Iraupena:** 93 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Euskara batua eta euskalkiaren lekua

- **Erref:** DER-034/001
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Euskalkia eta euskara batuaren arteko harremanaz berba egiten du.

2. Eskola gutxi

- **Erref:** DER-034/002
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:02:00. **Bukatu:** 00:04:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Umea zela, Mungiatik etortzen ziren irakasleak. Oso irregularra izaten zen eskola garaia, ez egunerokoa. Justukoa ikasi zuen. Orduan diru asko behar zen ikasketak egiteko. Oraingoarekin alderatzen du.

3. Durango eta Urkiola, munduaren azkena zirenekoa

- **Erref:** DER-034/004
- **Iraupena:** 0:04:27. **Hasi:** 00:07:36. **Bukatu:** 00:12:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Durangora eta Urkiolara joatea ilusioz bizitzen zuten, baita txerri hiltzea ere. Ezkondutakoan bidaia Durangora egitea gauza handia izaten zen. Oraingo bizimoduarekin alderatzen du. Ez du elkarlaguntzarik ikusten.

4. Garai bateko Derio

- **Erref:** DER-034/007
- **Iraupena:** 0:04:48. **Hasi:** 00:18:05. **Bukatu:** 00:22:53
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:

Derio Mungiakoa zen lehen. Bere aitita auzo alkatea izan zen. Orduko mugak aipatzen ditu. Zamudiorekiko harremana azaltzen du. Diktadura garaian bereziki, oso zigortua izan zela herria dio.

5. Orduko erromeriak

- **Erref:** DER-034/013
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:50:00. **Bukatu:** 00:53:39
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Gazte garaian ogerleko batekin ibiltzen ziren. Ez zuten garraioan gastatzen, oinez ibiltzen ziren. Erromerian panderoa, soinua, dultzaina izaten ziren. Neskak arrosarioa errezatzen joaten ziren aurretik. Mutilek neskek baino gehiago ordaintzen zuten.

6. Trajearekin dotore

- **Erref:** DER-034/014
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:53:39. **Bukatu:** 00:55:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Tabernan soinujolea egoten zen eta bertako alabek ederki dantza egiten zutela dio. Haiekin aritzen ziren dantzan. Trajea jantzen zuten. Traje berria egiten zuten mutilek prozesioan amabirjina eramateko.

7. Harrobiaren ibilbidea

- **Erref:** DER-034/017
- **Iraupena:** 0:04:33. **Hasi:** 01:04:23. **Bukatu:** 01:08:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Harrobian lan egin zuen zazpi urtez. Zelan lan egiten zuten azaltzen du. Egun batez, harri pila handia jausi zen eta lagatzea erabaki zuten.

8. Gerratik itzuleran, harrobia martxan

- **Erref:** DER-034/019
- **Iraupena:** 0:04:05. **Hasi:** 01:12:46. **Bukatu:** 01:16:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Hiru urte egin zituen gerran soldadu. Handik itzuleran, harrobia martxan jarri zuen, anaiarekin batera.

9. Dinamita bizikletaz garraiatzen

- **Erref:** DER-034/020
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 01:16:51. **Bukatu:** 01:19:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Bizikletaz dinamita eramaten zuen harrobira, tranbian ez zutelako lagatzen. Hamabostean behin guardia zibilek kontrola egiten zieten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-03-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com